

آبونه سرائلی

مالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلی
آبلی (۳۵) غروشد.
مالک اجنیه ده سنه لکی (۸۰)، آلی
آبلی (۴۵) غروشد.

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اضطرات

آبونه بدلی پشیندر.

مسلكه موافق آثار مع المونیة قبول
اولنور . درج ایدله یازیر اعاده
اولنماز .

الرشاد

۱۳۳۴ ۱۰ ۳۰ ۱۳۳۴

اضطرات

رساله مزدن آلتدینی کوسترک
شرطیه بتون یازیر هر هانکی بر
غزته طرفدن اقتباس اولونه بیلیر.
مکتوبلرک ، امضاری واضح و
اوقوناقل اولسی و ابونه مره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدر
مالک اجنیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسجه ده یازلسی
رجا اولنور.

باره کوندرله بیکی زمان نه یه دائره
اولدینک واضحاً بیلدیرلسی رجا
اولنور.

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئول

باش محرر

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

اشرف ارباب

محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

جلد ۱۴

۲۹ تشرین اول ۱۳۳۱

پنجشنبه

۳ محرم ۱۳۳۴

عدد ۳۵۱

تفسیر قرآن کریم

مقدمه

قرآن کریم دن غرض فطری

بوکی باطل دعوالرده بولونانلر اولیه ظن ایدیورلرکه
علیه الصلوة والسلام افندیز شامه وقوع بولان سیاحتلرندن مائر
مدنیه بی کورمک ، علمای نصرائیه ایله اختلاط ایتمک ، روما
قانونلری تیبع ایلمک کی برحق استفاده لر تأمین ایتدی . طوغروسی ،
حریفلرک شوطنلرنده کی حاققاری یوقارودمکی ظنونه ذاهب اولملری
ایجاب ایدن حاققلرندن آشای قالماز .

زیرا علیه الصلوة والسلام افندیز قومندن مفارقت ایتدیکی کی ،
اهل کتابک علومندن استفاده ایده بیلجک قدر اولانلرک مملکتلرینه ده
کیدوب کلدی . بلکه کندی قومی آره سنده یاشایه رق دیگر انیای
عظام کی جوجقلغنده وکنجلیکنده قویون کوتدی . محیطندن آنجق
شامه وقوع بولان ایکی سیاحت سبیله چیقدی که اولکی سیاحتی یاریده
قالش ، یعنی بحیرانک توصیه سی اوزرینه عموجه سی ابوطالبه برابر
باری یولدن مکیه دونمشیدی . واقعا حضرت خدیجه حسابنه تجارت
مقصیده اختیار ایلدیکی ایکنجی سیاحتنده شامه کیشیدی . لکن
شامه اقامتی اوزون اوزادی یه تحصیل شویله دورسون ، آزیجق علم

ایدنجه بیله مساعد دکلدی . ذاتا بوسفرنده قومیه آرقداشلرندن همانده
هیچ آریلش دکلدی .

بونکله برابر علیه الصلوة والسلام افندیزک حرا طاغنده کی
مفاریه چکیلوب قومندن آری یاشامش ، یاخود قومیه عشرتیه
اختلاطده بولونمش اولسی کنیسنه نه فائده تأمین ایده بیلیر؟ اولیه یاه
اوزمانلر عربک اولانجه معارفی علم انسابدن ، کچمش وقوعاتی
حکایه دن ، شعردن ، خطابتدن عبارت ایدی . توحید کی ، اسرار
کائناتی تأمل کی ، احکام و حقوق کی ، احوال غیب کی ، حقائق
ملکوت کی تحصیل اوغورنده انسانک اوزون عمرلر صرف ایتدیکی
حاله الله ایده میه جکی شیر اولردن نه قدر اوزاق ایدی !

کذلک بربرلرک حکم سوردیکی بلاد ایله اختلاطده بولونمق
علیه الصلوة والسلام افندیز ایچون نه صورتله مفید اوله بیلیدی که بو
مملکتلر اشاغیده کورروله جکی وجهله احکامده عدالت واستقامتدن ،
اسارتی قالدیرمق ، امتلره حریت عمل ، حریت کلام ویرمک کی
شیلردن بعید ایدیلر . برآز آشاغیده کتاب حکیمک احتوا ایلدیکی
مبادی و مقاصد تفصیلاً کورروله جکدرکه بونلری عقول سلیم نه برهان
ایله ، نه ده سیفایله تأیید وجبره حاجت قالمق سزین درحال تسلیم ایدر .
صدر اسلامده بولونان انسانلر آیات کریمه نک اسباب نزولنی ،
الفاظ قرآنیه نک معانیسنی بیلدکری کی او کتاب مبینده کی اسالیب
تبلیغ ایله قون کونا کون بلاغتك استهداف ایلدیکی مقاصد و غایاته

في قصصهم عبرة لأولي الألباب» ، «وكلّا نقص عليك من انباء الرسل ما نثبت به فؤادك وجاءك في هذه الحق وموعظة و ذكرى للمؤمنين» ، «و قد خلت سنة الاولين» ، «سنة الله التي قد خلت في عباده» ، «كبي آيات كريمه ايله هب بو دقیقه اشارة بو يورولور» .

صدر اسلامده كي عربلك بر قسمي بدوي و امي اولدقاري ايچون بوقصه لره عائد فضله معلومات ايدنيك هوسنه دوشدقاري زمان عرب يهوديلردن اولوب اخيرا مسلمان اولانلره ، ياخود اوعيارده كي مسيحيلره مراجعت ايدرك اولردن صورارلردی . بونلرده اخبار ماضيه عائد بيلدقاري روایت ايدرلردی . عربك اهل كتابي ايسه اكثريله او قومق يازمق بيلمين طاقندن اولديني ايچون اسلامي قبول ايتدقاري زمان دور جاهيلترلنده اوكرنش اولدقاري بوقصه لره اتباعاً احكام شرعيه مخالف بر طاقم عقیده لره ثابت قالمشردی . بوقصه لره ايسه اكثريله تاريخ صحيحه مستند اوليوب عوامك آغزنده دولاشان و نسلاً بعد نسل انتقال ايدمك كن بريغيين حكايه لردن عبارت ایدی . نته كيم كعب الاحبار ، وهب بن منبه ، عبدالله بن سلام بو ذواتندرد .

ايشته بو بونلرك امثالندن برچوق اسرائيليات روایت اولوندى كه كرك حكايات ماضيه ، كرك مبدأ خلقته و اسرار كونه عائد اولان بو مصالارله مفسرلر كتابلرني طولدوردیلر .

عبدالله بن عمر ك يرموك وقعه سننده اهل كتابه عائد ايكي دوه يوكي اثر الهكيرهرك مندرجاتي حكايه ايدردي كه بونلر هيچ بر زمان عليه الصلاة والسلام اقديمرك قول كريمي دكلى .

قرآن كريم جناب حَقِّك وحدانيتي و عبادت واستعانتك آنحق ذات باري به مخصوص اولديني «اياك نعبد و اياك نستعين» نظم جليلي ايله بيلديررك بنای شرکي تمكندن ده ويردي ؛ يهودك اخباريله نصارا . نك قسيسلري طرفندن احداث اولونان انواع شرکي محو ايتدي ؛ اصنامه عبادت ايدنلرك عقیده لرنده كي سخاقتي و مسيحتك ، ياخود عزيرك ابن الله اولديغه ، اللهمك اوچدن اوچنجيسي بولنديغه ، ياخود كائناتده كي اشيا دن برينه بكمزه ديكسه ذاهب اولانلري «ليس كنه شئ» حكم قطعيسيله يتيرهرك دساتير متينه اسلامي وضع ايلدي .

بونلكه برابر قرآن كريم عقیده توحيدى اويله مجرد وهم و خيال ، ياخود پارلاق خطابلر اوزرينه بنا ايتدى . بلكه بنيان وحدتي قاهر حجتلر ، قاطع برهانلردن متشكل اساسلره اسناد ايتدى . اعلام هدايتي ده ملكوت سموات و زميني و بوتون مآثر خلقتي امعان تمللري اوزرينه قوردی .

كتب ادياني بوتون تنوع و اختلافاتيله برابر لحاظه تدقيقه آلان بر متفكر بونلردن هيچ برينك انساني اعمال فكر و نظره ، قوانين كونى تعميقه ، ابصار و عقولك ادراك و احاطه ايدمك بيله چكي هرشيدن حَقِّك الوهيت و وحدانيتي استدلاله سوق خصوصنده قرآن كريمه

واقف ايديلر . مثلاً امي بر بدوي به آيات قرآنيه تلاوت اولنوردی ده او ايتلردن مقصود اولان معاني و مقاصدك هيچ بری كنديسنه خفي قالمازدی . ذاتاً جناب رب حكيم آيات آلهيه سي تأمل ايديلسين ده عقلي باشنده اولانلر عبرت آلسينلر ديه كتاب جليلنك سهل الفهم اولمسي مراد بويورمشدر .

ايشته ايلك سابقين اسلامك حالي بومر كزده ایدی . كنديلردن صوكر اكلن تابعين ده عيني مسلکده دوام ايلديلر . بوده دور لمسعود نبوته ياقين بولونلردن ؛ اصحاب كرام رضوان الله عليهم حضراتنك دوريني ادراك ايللردن ؛ كذلك لسان عربده حقيله ملكه صاحبي اوللردن ايلري كليوردی . لكن وقتاكه تابعين دورندن صوكر اكلن مسلمانلر آره سننده لسان اسكي فصاحتی غائب ايدرك خطا آلود بر لهجه انتشاره باشلادی ؛ وقتاكه عربلر درست عربجه سويلك ملكه بيسندن كيتدكه اوزاقلاشهرق آرتيق لسان مسئله سي بر چوق كتابلر تأليف اولونمق احتياجي كوستر علوم حالي آلوب بوخصو . صده بر چوق اختلافات ، بر چوق مسالك و روايات ظهور ايلدي ؛ طبيعته عبارات قرآنيه نك فهمي ، آيات كريمه نك تأويلي خصوصنده بوكون كورمكده اولديغمز وجهله مختلف مشربلر ، سخيف تأويللر ميدان آلدی . برحاله كه قرآن كريم مرتبه قصواي بلاغتندن اينلرك همان همان آكلاشيلماز معمارلر دركه سنه دوشمه يه يوز طوتدی .

بو بويله اولديني كي قرآن كريمك نزولنده كي مقصدي ناطق اولان آيات كريمه جداً چوق اولوب اكثر سورهلره مندجدر ، كه ابن جريرك ديدكي وجهله بونلر اوج اساسده اجمال اولونه بيلير : توحيد ، اخبار ، ديانات . شبهه يوقدر كه شو اوج اساس هر شيئي جامع در .

قرآن كريم بزلره مدار عبرت و انتباه اولمق ، قلبلري جهالت خسته لقللردن قورتارمق ؛ بشرك اصلاح شوني و دنيا و عقباده فوز بوللرني تأمين ايچون روحلرك تهذي مقصديله من طرف الله امر بويورولان احكامه ارشاد ايلك اوزره اك كوزل قصه لري اك بليغ بر بيان ايله تبليغ ايلشدر . عربلر بدايت اسلامده قرآن كريمده كي قصه لرك احتوا ايلديكي حصه لري حقيله آكلار ؛ بو قصه لردن مقصد كيمش ملتسرك توارخ و شئوتني سرد ايتك دكل ، بلكه عبرت و انتباه دعوت اولديني يك كوزل بيليرلردی . بونك ايچون موضوع بحشمز اولان قصه لرك تكرار ايديلش اولمسه اهميت ويرمزلر ؛ ايجازدن صوكر اطناب ، اطنابدن صوكر ايجاز كي ، ياخود وقايمك سلسله يه مراعات اولمقسزين سرد اولومسي كي خصوصاتي ناخوش كورمه يي عقللرينه بيله كتيرمزلردی . قرآن كريم عيني قصه يي مختلف محللرده متنوع اسلوبلره ، ياخود بربرينه ياقين صورتلره تبليغ ايلديكي حالده بونلردن هر برنده اويله بر روح واردركه ديكرى اوني ادا ايدمزلر . اويله برغايه تأمين ايدركه اوته كي اوكا واصل اوله ماز . ايشته «لقد كان

الحادی بیقلمزمی؟ قوردقلری قضایای فاسده قرآنه و منزل حکیمه قارشى صاووردقلری افکار ایله برابر یرلره سرئلزمی؟

عبدالعزیز چاوش

اهتماعیات:

دین ایله دولت

یاخود

خلافت و سلطنت

تفریق اولنه بیلیری؟

دولت:

یکن نسخه دن مابعددر

دولت کلهسی ایکی صورتله استعمال اولنیور: بر کره بر مملکته حکم ایدن سلالهیه اطلاق اولنور. مثلاً امویه دولتی، عباسیه دولتی، عثمانی دولتی، ایران دولتی، روما دولتی کبی.

برده حکومت و سلطنته اطلاق اولنور. مثلاً فرانسه دولتی دینیلیرده بونیکله کافه ممالکنه حکم ایدن حکومت حاضرهسی مراد اولنور. ذاتاً حکومت لغت اصلیه سنده (حکَم) نك مصدری در وفصل خصومت معناسنه تحکمن بر اسم در. عرف واصطلاحده ایسه سلطنت و او سلطنته صاحب اولان رجالدن عبارت در.

مهرت:

خلافت کلهسی شرع اسلامیده علیه الصلاة والسلام اقتدیمر طرفدن امور دینی و سیاست دنیویه بی حرس و محافظه خصوصنده جناب پیغمبرک نیابت و وکالتی معناسنه در. بناء علیه خلافت، دینی و دنیوی ایکی ریاستی بردن جامع در. امور عامه بی خلیفهیه تفویض ایتک واجب در. احکامک معمولیه اولسی ایچون یا بالذات خلیفه دن، یاخود وکیللرندن صدور ایتسی لازم در. «احکام سلطانیه» ده بیان اولوندیغه کوره خلیفه ایچون لزومی درکار اولان امور عامه اون در. تفصیلات المقی ایسته یئرلر اورایه مراجعت ایده بیلرلر.

سلطنت:

سلطنت، سلطان لفظندن آلمه بر کله در، که دولت، یاخود حکومت مراد اولنور. دولت، یاخود حکومتک اک بیوک حاکمه ده سلطان نامی ویریلیر.

خلافت

عباسیه دورنده کی مستقل امرادن اک اول بو عنوانی طاقینان (محمود بن سبکتکین الغزنوی) در.

مابعدی وار

آقسه کیلی احمد صمدی

نظیر اوله مایه جفنی کورمکده صیقتی چکمز.

قرآن کریم اسباب کونیه نك مسیباتنه ارتباطی انکار ایتک شویله طورسون، خلقتک کوچوک، بویوک نه قدر شکلی وارسه هر برینک موجودیتلری کافل اوله بیلن و جناب واجب الوجوده منتهی اولان بر سلسله اسباب ایله مرتبط اولدیغی صراحة بیان بویورور. «ان الله یسک السموات والارض ان تزولا ولئن زالتا ان امسکهما من احد من بعده».

اسلامک قرون اولاسنده کلن اهل قرآنک تاریخی میدانده طوربیور و بزه کوستریورکه اودورده کی مسلمانلر علمک اساطینی، ارکان حیاتکارانی ایدیلر. کیمیا، حکمت، هیئت، ماکینه کبی فنونده جهانک مقتداسی بولونیورلردی. نته کیم جبر، مثلثات کبی علوم اسلامییه بی یکیدن ایجاد ایتیلردی. ایشته بونلر شبهه سز دستور حکمتلری اولان قرآن حکیم اقتضاسیجه علمی تحری ایدرلر، نشر ایدرلر، قوانین خلقتی تتبع و تدریس ایدرلردی. عجا ادمه ایتدکری بوقدر علوم کندیلرینک عقیده توحیدده کی رسوخلری آرتیرمقدن؛ ذات باری حقنده کی یقینلرینه بر اوقدر یقین ده علاوه ایتکدن باشقه بر تأثیری اوله بیلیمشی؟ «سنریهم ایتنا فی الآفاقی و فی انفسهم حق یتین لهم انه الحق ...»

دیدکری کبی بوگون علوم طبیعی ترقی ایتمشه عجا بزه بو کونک «خلق کل شیء فقدره تقدیراً» نظم جلیلی ایله تجلی ایدن بر صانع مبدعی اولدیغی ناطق آیات وشو اهد دقیقه نك آچش اولدینی حقایقی تأیید ایلکدن باشقه برشی می یابدی؟ عجا فحول علمانک مجاهداتی سایه سنده بر طرفدن طور مایوب میدانده حیقان بو حقیقتلر کاشانده بر حکمت بالغه نك، تبدلن مصون بر نظام محکمک حکم فرما اولدیغنه دلالتدن ماعدا بر تأثیری کوستردی؟ بوقدر تحریات و تبعاتک نتایجی عجا «بدیع السموات والارض»، «وما خلقتنا السموات والارض وما بینهما الا عین»، «ما خلقتنا الا بالحق و لکن اکثرهم لا یعلمون»، «ان فی خلق السموات والارض واختلاف الیل والنهار والفلك الی تجری فی البحر بما ینفع الناس وما انزل الله من السماء من ماء فاحیا به الارض بعد موتها و بث فیها من کل دابة و تصریف الراح والسحاب المسخر بین السماء والارض لآیات لقوم یعقلون» طرزنده کی آیات جلیله ایله بیان بویورولان حقایقک خارجنده برشی میدر؟

عجا «و جعلنا من الماء کل شیء حی»، «والارض بعد ذلک دحاه اخرج منها ماءها و مرعاها والخیال ارساها»، «هو الذی خلقکم من نفس واحدة و جعل منها زوجها لیسکن الیها قلما تفشاها حیات حملاً خفیفاً فمرت به»، «و جعلنا رواسی ان تمیدبکم»، «کل فی فلك یسبحون» کبی همانده تعدادی قابل اولیمان و ترجمان اولدقلری حقایقک بو گونه قدر فلاسفه طرفندن انحق پک جزئی بر قسمی ادراک ایدیله بیلن آیات قرآنیه اوقوندیجه ملحدلرک بنیان